

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Nota II. De Attritione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

suiticum vocas. Cur Jesuiticum, cum hic totius Ecclesie usus sit? Vellem, ut minus solliciti de aliis, de vobis ac vestra conversione ageretur, ac deponentes dolum & mendacium, ejuratis erroribus, posita contumacia, dignos poenitentiae fructus faceretis. Retinete solitas haereticorum voces. Quid ad vos attinet Ecclesiastica disciplina? rerum vestrarum fatagite. Sed furdis cano: merus obtentus est; quo nomine fraudem erroresque vestros praetextitis.

N O T A I I.

De Attritione.

Idem semper tibi que similis, Willelme, ubique calumnias affingis, convitia jactas, errores adstruis. Dicis, à Jesuitis doceri, * attritionem naturalem in Sacramento poenitentiae sufficere ad justificationem. Non desunt alii, qui hoc dicant, ut Soto, Navarrus, à Gamachæo citati Tract. de Pœn. c. 9. item Bonacina, Canus, Ledesma, Victoria, Capreolus, Ricardus, Cajetanus, Sylvester, citati à Leandro tract. 5. de Pœn. d. 1. q. 47. Sed hanc doctrinam Suarez rejicit de Pœn. disp. 20. sect. 2. n. 8. Vasquez improbat q. 92. art. 2. Granada explodit d. 8. n. 4. Molina parum tutam judicat in Concordia disput. 14. Amicus damnat tom. 8. disp. 13. n. 13. De Lugo falsissimam reputat disp. 5. sect. 8. n. 117. ceteri omnes improbant. Vel unum auctorem Jesuitam appellare debueras, qui hanc doctrinam sequatur. Quod autem attritio ex metu poenarum temporalium, quas Deus comminatur, elicita ad Sacramentum sufficiat, multi docent, ut De Lugo cit. sect. 9. n. 137. item Suarez disp. 20. sect. 2. n. 15. & alii. Si quæ ratio tibi suppetat

* Pag. 278.

contra istam sententiam, eam expromere debueras. Immò Tridentinum adducit in exemplum pœnitentiam Ninivitarum, conceptam ex temporali metu.

Pergis carpere Jesuitas, eò quòd doceant ad attritionem, seu contritionem imperfectum actum amoris, seu charitatis necessarium non esse. Quid, amabò, aliud Tridentinum docet? pro quo, te remitto ad Apologistas, immò ad omnes auctores scholasticos, qui post Tridentinum de hoc argumento scripserunt; exceptis paucis, iisq̄ suspectis. Recense quæso & appella trium, aut quatuor celebriorum auctorum nomina, qui hoc sæculo obstinatiùs sententiam illam tuam scriptis in lucem editis propugnarunt; & fac deinde scias, quo mortis genere extincti sint; & an Sacramenti pœnitentiæ beneficio, sub extremam illam vitæ horam, gaudere potuerint. Auctores porò non cito, ne paginas impleam. Vis Hispanos? ad sunt benè multi, Suarez, Vasquez, Valentia, Canus, Sa, Granado, Henriquez, Azor. Vis Italos? habes Filiutium, Bonacinam, Sylvestrum, D. Antoninum, immò D. Thomam. Vis Gallos? ecce Paludanum, Gamachæum, Duvallium, Isambertum, Meratium, Martinon, Reginaldum. Habes etiam Germanos & Belgas, Adrianum, Tannerum, Coninck, Layman. Vis Cardinales? en Bellarminum, Toletum, De Lugo. Sed bonus sum, qui hîc hæreo.

Esto inquis: verùm attritio nequit esse sine detestatione peccati, at sine amore Dei nemo peccatum detestari potest. Ita Sylvius, Molanus, Estius. Istos auctores nihil moror, utpotè Bajo plùs æquo addictos, ut Card. De Lugo rectè observat. Sed hæc opinio est contra omnes Theologos, & contra Tridentinum, ut monet De Lugo citatus n. 133. Vel enim amorem Charitatis intelligis, quantumvis remissum;

qui

qui reverà si adsit, non jam attritio, sed perfecta contritio est: vel amorem concupiscentiæ, ut vocant, quo Deum quidem diligimus, sed nobis: & hunc adesse ultrò fateor, cum sine illo Spes esse non possit; Spes autem & Fides cum attritione conjunctæ sunt. Attritio, inquis, includit æternæ damnationis metum. De aliqua attritione conceditur; de omni negatur, etiam ex Tridentino, ut constat; immò attritio de venialibus ad pœnam æternam terminari non potest, quatenus à lethalibus segregata sunt. Includit etiam, inquis, dolorem ob beatitudinem amissam, & hic amorem. Utrumque falsum: sed dato primo, non confesso, alterum non sequitur. Nempe dolor ille sine amore charitatis esse posset, non tamen sine amore concupiscentiæ. Relego breviter alias rationes à te congestas: sine gratia & Spiritu Sancto, inquis, ad gratiam nemo præparatur; igitur attritio naturalis non sufficit: & hinc hæresim Jesuitis affingis. Sed quam facile Doctores, qui huic sententiæ suffragantur, licet Jesuitæ non sint, hoc argumentum solvunt? confesso antecedente, distinguunt consequens: attritio illa naturalis præcisè non sufficit; ita est: at modò cum Fide, Spe, & Christiano Timore conjuncta sit in Sacramento; haud dubiè, inquier, sufficiet. Pergis: in mali temporalis timore, nihil est supra naturam, igitur attritio ex illo timore naturalis est; igitur ex naturâ justitia est; en Pelagium Jesuitarum operâ redivivum. Pudet reverà cum tam imbelli & ignaro adversario, vel alieno nomine, congregari. Quis enim Tyro in Theologiâ, hæc non rideat? negatur primò antecedens: nam ille timor est à principio supernaturali, quatenus Deus illud malum temporale comminatur: in Ninivitis luculentum exemplum habes. Præterea pœna Purgatorii est malum temporale, & ta-

men suprâ naturam. Insuper, dato, non tamen concessio, quod timor ille sit naturalis; cur, amabò, si cum Fide & Spe conjunctus sit, ad justitiam in Sacramento non disponet? an illa omnia, quæ Sacramentum componunt, supra naturam esse debent? Apage istas nugas & ineptias. Non te pudet, de rebus Theologicis disputare, quas prorsus ignoras?

Nullum actum ex solo timore pœnæ profectum ad justificationem sufficere dicis; * quia hic timor servilis est, ac proindè quatenùs servilis, malus; id què ex D. Thom. 2.2.q. 19. & ex Augustino probare conaris. Hoc loco luculenter hallucinaris; nam Doctor Angelicus expressè dicit, timorem servilem bonum esse, ac esse à Spiritu Sancto, sive sit cum Charitate, sive ab ea se junctus: nempe utrumque S. Doctor expressè docet, & art. 7. dicit esse principium disponens ad sapientiam, in quantum aliquis timore pœnæ, discedit à peccato. Equidem si quis merâ dumtaxat *servilitate* (sic enim vocat) duceretur, id est, ita esset affectus erga peccatum, ut illud omninò admittere vellet, nisi pœna subeunda foret; haud dubiè ille timor merè servilis vitiosus esset, nec ad legitimam attritionem sufficeret. Hinc per timorem servilem bonum, ita homo timet pœnam, ut amet justitiam, id est, ut excludat voluntatem peccandi, igitur includat voluntatem benè agendi; id est, justitiæ & rectæ vitæ amorem. Cuncta hæc sine Charitate esse possunt; ad eam tamen in Sacramento conducunt. Sed tibi ridiculè contradicis, cum dicis, timorem servilem ex parte *servilitatis* malum & bonum esse; hæc autem ita confundis, ut minimè à te intellecta esse manifestum sit.

Aliud argumentum profers, sed centies & millies à Doctoribus discussum: dicis enim, nullam esse legitimam

* Pag. 249.

timam attritionem, quâ homo ad Deum non convertatur; sed nulla ad Deum conversio, in eo, qui solum malum temporale metuit. Sed hoc nego; converti enim ad Deum idem est, ac se convertere ad mandata Dei servanda, ad honestam vitam, &c. Sed quidni hoc aliquis, solo timore pœnæ faciat? S. Thomas loquitur in loco quem adduxisti, de perfectâ contritione, ut patet; hinc laboras in ambiguo, vel potiùs in ignoto. Sed instas: qui timet malum temporale, diligit bonum temporale oppositum; igitur non diligit Deum; igitur nec colit ipsum Deum ex Augustino. Colit certè Deum, ipsumque diligit, sed amore concupiscentiæ, quo scilicet amat bonum, malo quod timet, oppositum: prætereà cum timore pœnæ, voluntas non peccandi conjuncta est, igitur & Deum colendi, ut patet.

Eodem recidit ultimum tuum argumentum, * scilicet, novam inter legem ac veterem, illud tantum discrimen esse, quod in veteri propter bona temporalia, in novâ propter æterna Deus colatur. Tum multa Augustini loca in hanc rem congeris. Cuncta hæc frustrâ: nam etiam sine Charitate possum appetere cœlestem gloriam, & amare Deum amore concupiscentiæ. Illud autem præsertim Pauli ad Galatas eò spectat, ut à terrenis cupiditatibus D. Paulus homines abstrahat. Augustinus verò illum dumtaxat timorem merè servilem damnat, quo quis à peccato exteriori abstinere *in opere*, cui tamen *affectedu* adhæret *in voluntate*. Hinc reus est, inquit, *in ipsa voluntate*, qui vult *facere*, quod non licet fieri, sed ideo non facit, quia *impunè non potest*. Immo omnia illa Augustini loca, *servilitatis* vitium eo modo explicant, quo à me supra explicatum est. Sed hæc quò spectant? Vin' ego dicam? Duos fines vobis proponitis: Primus est, ut Tridentini

tini auctoritatem eleuetis; hinc timorem pœnarum malum vocas, quem tamen Tridentinum sess. 6. c. 6. & sess. 14. c. 4. utilem & bonum esse testatur: alter verò, ut Sacramentum Pœnitentiæ è medio tollatis; nempe ideò contritionem perfectam, id est, Charitati conjunctam, necessariam esse dicitis, & satisfactionem præmittendam esse præscribitis; ut peccata ante absolutionem remissa esse censeantur, ac proinde ipsa absolutio actus judicialis non sit, sed mera declaratio, contra Tridentinum sess. 14. c. 6.

N O T A I I I.

De præcepto amandi Deum.

* **I**N scenam Polemicam & pulverem contentiosum Iprodus Willelme, disputas, arguis, distinguis, explicas, instas, & quas tantopere Jansenius odittricas, etiam Scholasticas adhibes, easque Scholasticorum formulas & distinctiones, quas hæctenùs tuæ factionis homines exploferunt. Hic audio tandem aliquando Jansenistam cum Scholasticis Theologizantem, sic enim per te loqui liceat. Gratulor tibi has voces *affectu, effectu, habitu, actu, virtualiter, realiter, necessitate mediæ & præcepti, totaliter & totalitates*, aliasque hujusmodi. Prætereà D. Thomæ & S. Bernardi agis interpretem: quàm accuratum & rectum, is facile intelliget, cui mos Jansenianorum perspectus est; & bona fides, quam Annatus tantoperè commendavit, com-

* Pag. 252. ad Pag. 284. Longum tractatum de Præcepto amandi Dei inseruit. Cum autem tum à Sirmundo, tum ab Apologistis, hoc argumentum plenè discussum sit, & meram locorum farraginem, & repetitionum congeriem hic dumtaxat esse videam, omisâ longiore disputatione, rem breviter conficio.